

Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19901>

Özet

Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i (DÖPÇBE-AEDAÖ), Yasin Yi?it taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmif bir ölçektir. Bu ölçe?in temel amac?, din e?itimi ve ö?retimi süreçlerinde ö?rencilerin problem çözme becerilerini ne düzeyde kazand?klar?n? ve bu becerilere eri?im amaçlar?n?n gerçe?leme seviyesini belirlemektir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermekte olup, din ö?retimi alan?ndaki pedagojik yeterlili?in de?erlendirilmesine önemli bir katkı sa?lamaktadır.

Ölçek, ö?rencilerin sadece teorik bilgiyi de?il, ayn? zamanda günlük ya?amdaki dini ve ahlaki sorunlara kar?? çözüm üretme yeteneklerini de ölçmeyi hedeflemektedir. Bu yönüyle, din e?itiminin bili?sel ve duyu?sal hedeflerine ne ölçüde ula??ld??n? ortaya koyan kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Din ö?retimi, problem çözme becerisi, eri?im düzeyi, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme, dini e?itim.

Yazarlar

Yasin Yi?it

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, din ö?retimi müfredat?nda yer alan ve ö?rencilerin kazanmas? beklenen problem çözme becerilerine ne derecede ula?t?klar?n? sistematik ve standartla?t?r?lm?? bir ?ekilde ölçmektir. Bu beceriler genellikle, dini bilgiler ??????nda etik ikilemleri çözme, sosyal sorunlara dini perspektiften yakla?ma ve ki?isel inançla ilgili zorluklarla ba?a ç?kma gibi yetenekleri kapsamaktadır.

Geli?tirme çal??mas?, uygulamac?lara ve ara?t?rmac?lara, din ö?retim programlar?n?n etkilili?ini de?erlendirmede kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmay? amaçlam??tır. Elde edilen veriler, e?itim stratejilerinin gözden geçirilmesine ve ö?rencilerin ihtiyaç duydu?u alanlarda desteklenmesine olanak tan?r.

Yap?

Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i, ö?rencilerin din e?itimi ba?lam?nda problem çözme yetkinliklerine yönelik alg?lar?n? ve kazan?m düzeylerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Bu yap?, ö?rencinin dini bilgileri sadece ezberlemek

yerine, bunlar? pratik hayattaki sorunlara adapte etme ve çözüm yollar? geli?tirme kapasitesini temsil eder.

Ölçek, ö?rencilerin problem çözme sürecindeki ad?mlara (problemi anlama, çözüm yollar? geli?tirme, de?erlendirme) dini de?erler ve ö?retiler çerçevesinde ne kadar eri?ebildi?ini de?erlendirir. Bu psikolojik yap?, pedagojik hedeflere ula??m düzeyini gösteren bir ba?ar? göstergesi olarak i?lev görür.

Geçerlik

Ölçek, Yasin Yi?it taraf?ndan 2018 y?l?nda yap?lan geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? kapsam?nda de?erlendirilmi?tir. Geçerlik çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i yap?y?, yani din ö?retiminde problem çözme becerisi kazanma amac?na eri?im düzeyini ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamay? amaçlam??t?r.

Yap? geçerli?i için genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yap?yla tutarlı alt boyutlar olu?turup olu?turmad??n? belirlemeye yard?mc? olmu?tur. Ölçe?in ilgili literatürdeki di?er yap?larla ili?kisi de incelenerek kapsam ve ölçüt geçerli?i desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçek maddelerinin iç tutarlılı??n? ve ölçüm sonuçlar?n?n zaman içindeki istikrar?n? göstermek üzere tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas?nda, iç tutarlılık katsay?s? olarak yaygınlıkla kullan?lan Cronbach Alfa katsay?s?n?n hesapland?? varsay?lmaktadır. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik analizleri, ölçe?in farklı uygulamalarda benzer sonuçlar vererek, ölçüm hatas?n? minimize etme yetene?ini do?rulam??t?r. Bu, ölçe?in din e?itimi ara?t?rmalar?nda ve uygulamalar?nda güvenle kullan?labilece?i anlam?na gelmektedir. Kaynak referans?nda belirtilen çal??ma, ölçe?in psikometrik özelliklerinin sa?lam oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amacıyla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Geli?tirme a?amas?nda, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u ve bu boyutlar?n hangi maddeleri içerdi?i belirlenmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen alt boyutlar?n? destekleyen, kabul

edilebilir düzeyde faktör yüklerine sahip maddelerden olu?tu?unu göstermi?tir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, elde edilen faktör yap?s?n?n veri setiyle uyumunu test ederek, ölçe?in yap?sal geçerli?ini kesinle?tirmi?tir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi? olsa da, bu tür ölçekler genellikle Likert tipi bir format kullan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Din e?itimi alan ö?renciler veya ö?retmen adaylar? (Yay?nland??? yer olan ?lahiyat Fakültesi dergisi dikkate al?nd???nda, hedef kitlenin bu alandaki akademik veya ö?renci grubu oldu?u varsay?lmaktad?r.)

Ya? Grubu: Üniversite ö?rencileri veya yeti?kinler (Çal???man?n do?as? gere?i lise veya üniversite seviyesindeki e?itim ba?lam?nda kullan?ld??? dü?ün?lmektedir.)

Popülasyon Detaylar?: Din e?itimi ve ö?retimi süreçlerine dahil olan bireyler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan, çok maddeli bir Likert tipi ölçek. Maddeler, kat?l?mc?n?n problem çözme becerisi kazanma amac?na ne ölçüde eri?ti?ini sorgular.

Anahtar Kelimeler

E?itim psikolojisi, dini pedagoji, ölçme ve de?erlendirme, güvenirlilik, geçerlik, Dokuz Eylül Üniversitesi ?lahiyat Fakültesi Dergisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanmam??t?r.

Kurum E-posta Adresleri: yasin_5888@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yasin Yi?it (Ayr?nt?l? kurum adresi kaynakta belirtilmemi?tir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, Yasin Yi?it taraf?ndan **2018** y?l?nda geli?tirilm? ve yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik çal???malarda kullan?m? için sorumlu yazar Yasin Yi?it ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir.

?leti?im e-posta adresi: yasin_5888@hotmail.com

Testin kullan?m ücreti hakk?nda bilgi kaynakta sa?lanmam??t?, ancak akademik yay?nlarda yer alan ölçekler genellikle ara?t?rmac?lar için ücretsiz olarak eri?ilebilir durumdad?r.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri a?a??daki linkte mevcuttur: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: din-ogretiminde-problem-cozme-becerisi-kazanma-amacina-erisim-duzeyi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Yi?it, Y . (2018). Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i: Geçerlik güvenirlilik çal??mas?. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 47: 347-371. DOI: 10.21054/deuifd.450962

Din Ö?retiminde Problem Çözme Becerisi Kazanma Amac?na Eri?im Düzeyi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmad??? için, yalnızca bu not tutulmu?tur.)

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak materyalde aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere eri?im için yazar?n makalesine (Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 47) ba?vurulmas? gerekmektedir.